

Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Høringssvar – bekendtgørelse om seniorførtidspension

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at *"det foreslås, at social- og integrationsministeren fastsætter regler om, at den hidtidige tilknytning til arbejdsmarkedet og omfanget heraf kan sandsynliggøres eller dokumenteres med udgangspunkt i ... indhentede oplysninger fra tidligere arbejdsgivere..."*.

2. december 2013
EES

Dok ID: 29972

DA gjorde i forbindelse med høringssvar på lovforslaget opmærksom på, "at DA forudsætter, at denne bemyndigelse ikke indebærer mulighed for at pålægge virksomhederne at afgive disse historiske oplysninger til tidligere ansatte. I givet fald at det er tilfældet, så vil det indebære en meget betydelig administrativ belastning af virksomhederne. I mange tilfælde vil virksomhederne desuden ikke længere ligge inde med oplysningerne, da de kan lægge mange år tilbage i tiden."

I bekendtgørelsen og orienteringsskrivelsen til bekendtgørelsen har Social-, Børne- og Integrationsministeriet ikke yderligere forholdt sig til den problemstilling DA pegede på i forbindelse med behandlingen af lovforslaget.

Det er afgørende, at der i bekendtgørelsen og orienteringsskrivelsen fremgår, at ansøgeren om seniorførtidspension kan anmode arbejdsgiveren om at få dokumentation for tidligere ansættelsesperioder, men at det ikke er et krav, at arbejdsgiveren udleverer disse oplysninger. Som peget på i høringssvaret, så vil arbejdsgiveren i mange tilfælde ikke længere ligge inde med disse oplysninger.

Med venlig hilsen
DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Erik Simonsen

Social-, Børne- og Integrationsministeriet
Holmens Kanal 23
1060 København K
mtp@sm.dk
mvh@sm.dk

Høring over "Udkast til bekendtgørelse om førtidspension efter reglerne om seniorførtidspension"

Social-, Børne- og Integrationsministeriet har med mail af 30. oktober 2013 anmodet om eventuelle kommentarer til ovenstående udkast til bekendtgørelse. Der er endvidere sendt udkast til vejledning til kommunerne.

Reglerne om seniorførtidspension gælder for personer med langvarig og aktuel tilknytning til arbejdsmarkedet.

Det fremgår af udkastene til bekendtgørelse og vejledning, at der klart er et element af skøn i afgørelse af, hvornår "langvarig tilknytning" for personer med 20-25 års fuldtidsbeskæftigelse er tilstrækkeligt til at komme ind under ordningen. Der er ligeledes et element af skøn for, hvordan deltidsbeskæftigelse tæller. Også afgørelse af om der foreligger tilstrækkelig "aktuel tilknytning til arbejdsmarkedet" er underlagt et vist skøn.

Ældremobiliseringen/Danske Seniorer er indforstået med at et sådant element af skøn er nødvendigt for en smidig administration af ordningen. Risikoen er imidlertid, at der udvikler sig forskellig praksis i forskellige kommuner. Vi forslår derfor, at man efter 1-2 års forløb gennemgår afgørelserne for at se om kommunerne administrerer nogenlunde ensartet og i overensstemmelse med lovens intentioner.

Med venlig hilsen
Danske Seniorer
Jørgen Fischer
Landsformand

PS Ældremobiliseringen nedlægges pr. 31. december. Fremtidige høringer bedes sendt til den fortsættende organisation:

Danske Seniorer
Griffenfeldsgade 58
2200 København N
Mail: info@danske-seniorer.dk

DANSKE SENIORER

Griffenfeldsgade 58
2200 København N
Tlf.: 3537 2422
Fax: 3535 2880
CVR: 10 78 87 14

Arbejdernes Landsbank
Kontonr.: 5301 0273256

info@danske-seniorer.dk
www.danske-seniorer.dk

Kontoret i Nyborg:
Tlf.: 6591 4099
info@danske-seniorer.dk

Kontoret i Sdr. Omme:
Tlf.: 7534 1217
anj@danske-seniorer.dk

Til
Arbejdsmarkedsstyrelsen

27. november 2013

Høringssvar til

- Udkast til bekendtgørelse om seniorførtidspension
- Udkast til skrivelse om reglerne for seniorførtidspension

Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD) har gennemgået udkast til bekendtgørelse og udkast til skrivelse om reglerne om seniorførtidspension. Efter foreningens opfattelse bidrager skrivelsen væsentligt til forståelsen af den nye sagsbehandlingsprocedure for tilkendelse af førtidspension for målgruppen.

Bekendtgørelsen og skrivelsen afklarer til sammen mange af de spørgsmål, der rejser sig i forbindelse med kommunernes sagsbehandling.

Eksemplerne i skrivelsen og beskrivelsen af fremgangsmåden med hensyn til sagens forberedelse, oplysning af sagen, og forelæggelse af sagen vil være nyttige i arbejdet med de konkrete sager. Foreningen har ikke yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen

Ole Pass
Landsformand

Social-, Børne- og Integrationsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Høring over 'Udkast til bekendtgørelse om førtidspension efter reglerne om seniorførtidspension' og 'Skrivelsen om reglerne for seniorførtidspension'

Dansk Socialrådgiverforening (DS) takker for lejligheden for at afgive høring. Høringssvaret indledes med de generelle bemærkninger, hvorefter kommentarer til de specifikke bestemmelser i hhv. udkast til bekendtgørelse og skrivelse følger.

Generelle bemærkninger

Intentionen med at indføre seniorførtidspensionsordningen er, at "personer med langvarig og aktuel tilknytning til arbejdsmarkedet kan sikres en enkel og hurtig adgang til førtidspension, når de er mindre end fem år fra folkepensionsalderen" (side 2 i skrivelsen). DS vil gerne indledningsvis kvittere for, at der i forbindelse med ansøgning om seniorførtidspension ikke lægges vægt på at udvikle den enkeltes arbejdsevne og deltagelse i ressourceforløb. Det giver god mening, da der jo er tale om en gruppe af borgere, som har forholdsvis kort tid tilbage på arbejdsmarkedet, selv hvis de ville kunne omplaceres eksempelvis gennem et ressourceforløb.

DS's grundlæggende betragtning er, at det må sikres, at der ift. behandlingen i rehabiliteringsteamet bliver etableret et 'fast track', så der ikke i praksis opstår en flaskehals her. Ansøgninger om seniorførtidspension er sager, som skal gå hurtigt igennem rehabiliteringsteamet, hvorfor man skal undgå en langvarig behandling.

Bekendtgørelsen synes dog at hvile på et forkert grundlag om, at alene det, at borgeren undtages for beskæftigelsesrettede indsatser, vil kunne skabe kortere sagsbehandling. Det er eksempelvis DS's erfaring, at indhentelse af nye lægeudtalelser, som skal foreligge, inden en sag kan blive forelagt rehabiliteringsteamet, ofte er over tre måneder undervejs. Dette er et forhold, som bidrager til en lang sagsbehandlingstid – og som skal nedbringes med henblik på at opnå en kortere sagsbehandlingstid ift. tilkendelse af seniorførtidspension.

Bekendtgørelsen indeholder mange 'kan-bestemmelser', hvor der gives et betydeligt spillerum for kommunerne. Det kan medføre meget forskelligartet udmøntning af lovgivningen afhængig af, hvilken kommune den pågældende borger er bosiddende i – og hvordan de enkelte kommunalbestyrelser vælger at fortolke lovgivningen. Dette kan være godt, da det giver plads til en socialfaglig og individuel vurdering. DS mener, at der skal være

så tydelige kriterier for, hvornår man kan få seniorførtidspension, sådan at man i praksis indskrænker det kommunale skøn.

Generelle bemærkninger om målgruppen

Bekendtgørelsen synes at forudsætte, at langt størstedelen af målgruppen for seniorførtidspension kommer direkte fra det ordinære (fuldtids-) arbejdsmarked. Er dette tilfældet, formodes det at være tilfælde, hvor der er opstået akut/pludselig sygdom. Disse personer vil juridisk set ofte være omfattet af bestemmelsen om 'åbenbart formålsløst' at iværksætte beskæftigelsesrettede foranstaltninger. Disse får så at sige allerede en lempeligere tilgang til førtidspension, og vil som oftest ikke skulle igennem et ressourceforløb først.

Med reformen af fleksjob- og førtidspension er der indført et langt større råderum for at tildele personer med nedsat arbejdsevne et fleksjob. Lovgivningen foreskriver, at kan man arbejde ned til 2 timer effektivt om ugen, så er der juridisk set grundlag for at tilkende fleksjob.

Det er umiddelbart svært at forestille sig, hvilke personer, der kommer direkte fra ordinært (fuldtids)arbejde gennem 20-25 år, der enten ikke vil kunne bestride et fleksjob på meget få timer eller vil være i målgruppen for akut opstået sygdom/lidelse, hvor det netop er "åbenbart formålsløst" at iværksætte beskæftigelsesrettede tiltag.

Der er således en risiko for, at den eneste reelle målgruppe for seniorførtidspension vil blive ledighedsydelsesmodtagere, der ikke har kunnet opnå tilknytning til arbejdsmarkedet via fleksjobordningen på ganske få timer. I tillæg hertil bemærkes, at kommunerne ikke får refusion for personer på ledighedsydelse, når de har været ledige mere end 18 måneder. Der kan således også være et økonomisk incitament for kommunerne i at 'creame' denne målgruppe til ordningen.

Specifikke bemærkninger

Ad. Formålet med regler om seniorførtidspension

Af skrivelsens side 2 fremgår: "Seniorførtidspension er ikke en ny type førtidspension, men en enklere og mere smidig sagsbehandlingsprocedure for tilkendelse af førtidspension. Det er fortsat et krav for at få kendt førtidspension, at arbejdsevnen er nedsat i et sådant omfang, at personen ikke er i stand til at forsørge sig selv ved almindeligt arbejde, eller ved et fleksjob, jf. lovens § 16."

Kommunens vejledningspligt er uklar i skrivelsen, og dette bør præciseres. Det er uklart, hvorvidt borgeren selv skal ansøge om seniorførtidspension, eller om kommunen skal vejlede den enkelte om muligheden, f.eks. i forbindelse med modtagelse af sygedagpenge, arbejdsløshedsunderstøttelse o.a. En anden uklarhed er, hvorvidt kommunen selv kan starte en ansøgning om førtidspension, hvis kommunen i f. eks. sygedagpengeopfølgning

bliver opmærksom på, at borgeren opfylder betingelsen om langvarig tilknytning?

Ad. Kontanthjælp eller uden indkomst

DS mener, at der mangler en præcisering i skrivelsen af, hvad der defineres som 'længere perioder', hvor ansøgeren har modtaget kontanthjælp alene pga. ledighed (skrivelsen side 4). En manglende præcisering vil medføre, at implementeringen vil ske meget forskelligt i kommunerne afhængig af bl.a. den siddende kommunalbestyrelses opfattelse af, hvad der udgør 'en længere periode', hvilket bl.a. vil kunne svække borgerens retssikkerhed.

Man skal også gøre det eksplicit i skrivelsen, at borgere, som pt. er gledet ud, og som er uden indkomst og derfor lever af ægtefælles indkomst, også kan få førtidspension efter seniorførtidspensionsreglerne.

Ad. Dokumentation for nedsættelse af arbejdsevnen

Der er behov for en præcisering af, hvad arbejdsevnen skal afklares i forhold til (side 7 i skrivelsen). Hvis arbejdsevnen skal afklares ift. den aktuelle arbejdsfunktion, mener DS, at det giver god mening at afklare på baggrund af arbejds erfaring og helbredsoplysninger. Er det derimod meningen, at borgeren skal afklares ift. erhvervet bredt set, er det DS's vurdering, at dette vil være vanskeligt at gøre det på det foreliggende grundlag.

Ad. Vurdering af arbejdsevnen

I forbindelse med afklaring af arbejdsevnen fremgår det af skrivelsen (side 7), at der ikke iværksættes beskæftigelsesrettede tilbud. Det er uklart, hvorvidt dette også omfatter afklaringstilbud. DS mener, at dette må omfatte afklaringstilbud.

Med venlig hilsen

Majbrit Berlau

Formand, Dansk Socialrådgiverforening

Social-, Børne- og Integrationsministeriet

mtp@sm.dk

mvh@sm.dk

Høring om udkast til bekendtgørelse om førtidspension efter reglerne om seniorførtidspension

Ankestyrelsen har ingen bemærkninger.

Venlig hilsen

Maria Teresa Raaschou-Jensen

28. november 2013

J.nr. 2013-0017-45657

Cpr.nr.

Ankestyrelsen

Amaliegade 25

Postboks 9080

1022 København K

Tel +45 3341 1200

Fax +45 3341 1400

ast@ast.dk

www.ast.dk

EAN-nr:

57 98 000 35 48 21

Åbningstid:

man-fre kl. 9.00-15.00

Personfølsomme

oplysninger kan kun

fremsendes elektronisk til

sikkermail@ast.dk

Social-, Børne- og Integrationsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

LO-sagsnr. 13-1793
FTF-sagsnr. 13-1069
Deres ref. 2013-6744

Sendes pr. e-mail til mtp@sm.dk og mvh@sm.dk.

Den 28. november 2013

Høringssvar til udkast til bekendtgørelse om førtidspension efter reglerne om seniorførtidspension

LO og FTF har modtaget høring vedrørende udkast til bekendtgørelse om seniorførtidspension.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med udmøntningen af Aftale om senere tilbagetrækning, som den 13. maj 2011 er indgået mellem Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre. En aftale som kraftigt forværrer muligheden for, at mennesker med helbredsproblemer kan trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet før den forhøjede folkepensionsalder.

På den baggrund finder LO og FTF det særdeles beklageligt, at aftaleparterne ikke dengang ønskede at foreslå en ordning, der garanterer fysisk og psykisk nedslidte et forsørgelsesgrundlag.

Med lovforslaget indføres ikke en ny førtidspension, idet kriterierne for at blive tilkendt førtidspension er uændret.

Konsekvensen bliver, at de seniorer, der er for nedslidte til at kunne fortsætte på arbejdsmarkedet, men som ikke opfylder kriterierne for at kunne modtage førtidspension, må tilbringe deres sidste år frem til pensionsalderen på sygedagpenge, en lav konstanthjælp eller ægtefælleforsørgelse.

Vi finder det urimeligt at behandle personer på denne måde – personer, der gennem et langt arbejdsliv har ydet et stort bidrag til samfundet.

For at sikre nedslidte personer en forsørgelsesmulighed, foreslår LO og FTF, at kriterierne for tilkendelse af seniorførtidspension gøres mere lempelige for personer, som ellers ville kunne få efterløn, og dermed har haft et langvarigt og stabilt a-kassemedlemskab.

Af aftalen fremgår det, at målgruppen blandt andet består af personer, som har haft en ”langvarig arbejdsmarkedstilknytning”. I lovforslaget er der ingen definition af begrebet ”langvarig arbejdsmarkedstilknytning”.

Dette er beskrevet i udkastet til bekendtgørelsen, hvoraf det fremgår, at langvarig tilknytning skal svare til mindst 20-25 års fuldtidsbeskæftigelse og længere for deltidsansatte. Mange kvinder har kun deltidsarbejde – enten fordi de ikke kan klare mere af helbredsmæssige grunde eller fordi de ikke kan få fuldtidsarbejde. Vi mener det vil medføre stor forskelsbehandling, hvis kvinder får sværere ved at opnå seniorførtidspension og foreslår derfor denne begrænsning fjernet fra bekendtgørelsen, af hensyn til ligestillingsperspektivet.

I stedet bør der lægges vægt på a-kasseanciennitet. I relation til betingelsen ”aktuel tilknytning til arbejdsmarkedet”, fremgår det af bekendtgørelsen, at perioder med indkomst der midlertidig træder i stedet for arbejdsindkomst (fx sygedagpenge, arbejdsløshedsdagpenge mv.) anses for at opfylde kravet om aktuel tilknytning. Derimod medtæller perioder med kontanthjælp alene pga. arbejdsløshed og selvforsørgelse ikke. LO og FTF mener, at også perioder med kontanthjælp og selvforsørgelse skal være omfattet af den gruppe, der anses for at opfylde kravet om aktuel tilknytning til arbejdsmarkedet..

Formålet med den nye seniorførtidspension er bl.a.: ”at sikre personer, der er nedslidte eller har væsentlige helbredsproblemer efter et langt arbejdsliv, en mulighed for forsørgelse...”

Der er tale om både ”nedslidte” personer og personer med ”væsentlige helbredsproblemer”. Kommunerne skal som noget nyt kunne definere gruppen af nedslidte.

Bemærkningerne til loven nævner, at man skal foretage en vurdering ud fra ”sygdomshistorikken”. Men det er ikke beskrevet, hvorledes man skal vurdere, om en person er nedslidt, og hvad der menes dermed.

For at kunne indkredse om en person er nedslidt, vil vi anbefale, at der hver gang udarbejdes en ”erhvervshistorik”, hvor de erhvervsmæssige belastninger bliver beskrevet. Efter vores opfattelse, er det nødvendigt, at myndigheden har et samlet billede over hele erhvervsforløbet, og de fysiske og psykiske belastninger ansøgeren har været udsat for. Det er ikke tilstrækkeligt med et aktuelt billede af helbredstilstanden, når man skal vurdere om en person er nedslidt. Mange med nedslidningssymptomer har ikke en lang dokumenteret sygehistorie hos egen læge, speciallæger eller sygehus, da der oftest ikke er nogen specifik behandlingsmulighed af nedslidning. Tildeling af seniorførtidspension bør derfor hvile på både en erhvervs- og en sygdomshistorik.

Det fremgår af loven, at helhedsvurdering efter retssikkerhedslovens § 5 ikke skal foretages.

Det giver sikkert hurtigere sagsbehandling, men den enkeltes retssikkerhed for korrekt behandling forsvinder. LO og FTF foreslår, at helhedsvurderingen bevares. Smidig sagsbehandling må ikke ske på bekostning af retssikkerhed. Selv om borgeren måske ikke er berettiget til seniorførtidspension, skal andre støttemuligheder afklares. Som foreskrevet i retssikkerhedslovens § 5.

Det er kritisabelt, at man på denne måde svækker borgernes retssikkerhed. I tilfælde af, at en borger ikke opfylder betingelser for at opnå seniorførtidspension, bør det

fortsat være en forpligtigelse for kommunen at vurdere andre muligheder, eksempelvis fleksjob.

De sygemeldte, som ikke er syge nok til pension, men for syge til at kunne opnå efterlønsbevis eller dagpenge fra a-kassen, bør i stedet tilkendes fleksjob. Derved kan de udnytte den tilbageblevne arbejdsevne og fortsat have en garanti for en indtægt.

Ifølge styringsloven har man ikke *ret* til at få sin sag forelagt for rehabiliteringsteamet. Kommunen kan træffe en administrativ afgørelse om, at en borgers sag ikke skal behandles af rehabiliteringsteamet (fx fordi sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst). Dermed kan borgeren heller ikke få en afgørelse, som kan prøves i Ankestyrelsen.

Det er et problem, at man ikke har ret til at få en afgørelse, da muligheden for at påklage kommunens afgørelse dermed ikke eksisterer.

Ifølge reformen om førtidspension og fleksjob er det en betingelse for at få tilkendt fleksjob, at sagen har været forelagt rehabiliteringsteamet. Kommunen kan således afvise en ansøgning om fleksjob med den begrundelse, at sagen ikke har været forelagt rehabiliteringsteamet. Når borgeren ikke har mulighed for at klage over, at rehabiliteringsteamet ikke vil behandle sagen, så har borgeren heller ikke mulighed for at klage over afslaget på tilkendelse af fleksjob.

LO og FTF skal dermed foreslå, at kommunerne forpligtes til at træffe en afgørelse vedrørende behandling af ansøgninger om seniorførtidspension i rehabiliteringsteamet.

Det samme gør sig gældende i de sager, hvor rehabiliteringsteamet ikke indstiller til hverken ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension.

I disse sager bør borgeren også have krav på en afgørelse.

Med venlig hilsen

Marie-Louise Knuppert
Politisk sekretær, LO

Jette Høy
Konsulent, FTF

Social-, Børne- og Integrationsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Journalnr.	R-15-60024-104
Jurist	Karen Møller Christensen
Telefon	22 68 23 05
Fax	75 54 26 69
E-mail	karen.christensen@dukh.dk
Dato: 27. november 2013	

Vedr. Udkast til bekendtgørelse om førtidspension efter reglerne om seniorførtidspension og udkast til Skrivelse om reglerne for seniorførtidspension.

Tak for høringsmateriale. Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet (DUKH) har følgende bemærkninger hertil:

Til Skrivelsen, s. 5, 2. sidste afsnit, sammenholdt med s. 6, 4. afsnit:

Det er anført, at tidspunktet for modtagelse af ansøgningen skal meddeles borgeren, når kommunen træffer afgørelse om sagens overgang til behandling efter reglerne om førtidspension efter lovens § 17, stk. 3 (jf. lovens § 21, stk. 2, 2. punktum).

Vi finder det naturligt, at borgeren i stedet bliver orienteret om ovenstående samtidig med, at borgeren orienteres om, at vedkommende opfylder de generelle betingelser om ret til social pension samt kravet om langvarig og aktuel tilknytning til arbejdsmarkedet.

Vi vil derfor gerne have oplyst, hvad baggrunden er, for at borgeren først skal orienteres om tidspunktet for modtagelse af ansøgningen på det tidspunkt, hvor kommunen træffer afgørelse om sagens overgang til behandling efter reglerne om førtidspension?

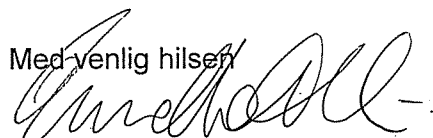
Til Skrivelsen, s. 6, 2. afsnit:

Vi vil gerne have præciseret, hvad der forstås ved ordet "umiddelbart".

Endvidere vil vi gerne have præciseret baggrunden for dette afsnit, da det er vores opfattelse, at det afgørende tidspunkt i relation til seniorførtidspension er datoen for ansøgningens modtagelse, jf. at der i henhold til lovens § 21, stk. 2, skal være truffet afgørelse om ret til pension senest 6 måneder efter, at kommunen har modtaget ansøgningen, og at seniorførtidspension skal udbetales med virkning fra den 1. i måneden efter, at der er forløbet 6 måneder fra det tidspunkt, hvor ansøgningen er modtaget i kommunen, jf. lovens § 33, stk. 2.

Det er således vores opfattelse, at det ikke i relation til seniorførtidspension har nogen betydning – i modsætning til sager om social pension i henhold til lovens § 17, stk. 2 og § 18 (hvor udbetaling skal finde sted med virkning fra den 1. i måneden efter, at der er forløbet 3 måneder, fra behandlingen af førtidspensionssagen er påbegyndt) – hvornår kommunalbestyrelsen *træffer afgørelse om, at sagen overgår til behandling efter reglerne om seniorførtidspension*. Det afgørende tidspunkt er således i disse sager – jf. ovenanførte – hvornår kommunen har modtaget *ansøgningen* om seniorførtidspension.

Eventuelle spørgsmål til høringssvaret kan rettes til undertegnede på karen.christensen@dukh.dk eller 2268 2305.

Med venlig hilsen

Karen Møller Christensen
Jurist

Til Social -, Børne – og Integrationsministeriet

Att. Mette Pedersen

E-mail: mtp@sm.dk og mvh@sm.dk

Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup, Danmark
Tlf.: +45 3675 1777
Fax: +45 3675 1403
dh@handicap.dk
www.handicap.dk

Taastrup, den 26. november 2013

Sag 15-2013-00761– Dok. 135863/jtn

DH's høringssvar til udkast til bekendtgørelse om seniorførtidspension

---

Danske Handicaporganisationer (DH) har modtaget ovennævnte bekendtgørelse om seniorførtidspension og tilhørende orienteringsskrivelse i høring og takker for muligheden for at afgive bemærkninger hertil.

Generelle bemærkninger

Hvis seniorførtidspension skal gavne de borgere, hvis funktionsnedsættelse forhindrer dem i at forsætte på arbejdsmarkedet, bør bekendtgørelsen beskrive reglerne for tildeling og tidsfristerne mere præcist.

Personkredsen for det fremsatte udkast til bekendtgørelsen er identisk med den gældende for førtidspension, blot med den forskel, at der ikke iværksættes beskæftigelsesfremmende tilbud og arbejdsevnen ikke forsøges udviklet. Det er set i det forgangne år, at antallet af tilkendte førtidspensioner er faldet markant. Derimod er flere blevet visiteret til fleksjob, da man nu kan bestride et sådant med ganske få timer om ugen. Det er uklart, hvilke personer, der – uden afprøvning af arbejdsevnen i øvrigt – skal kunne dokumentere en varig og nedsat arbejdsevne i en sådan grad, at man ikke vil kunne bestride et fleksjob. DH mener derfor, at der er tale om en ordning, der ikke adskiller sig fra den nuværende om førtidspension og følgelig ikke i det nødvendige omfang vil løse problemet med nedslidte personer, der skal have en lettere vej til førtidspension.

Generelt vil det med udkastet til bekendtgørelsen, være alt for vilkårligt, hvilke borgere der vurderes at være tilstrækkeligt nedslidte og dermed kunne være omfattet af ordningen om seniorførtidspension. Det er blandt andet uklart, om personer i fleksjob, som fx oplever yderligere nedslidning, kan ansøge om seniorførtidspension, eller om man i så fald er henvist til at søge om førtidspension på almindelige vilkår. Ligeledes findes der nedslidte borgere, som på grund af en funktionsnedsættelse eller længerevarende sygdom er gledet ud af arbejdsmarkedet og derfor modtager kontanthjælp. Disse vil ikke opfylde kriteriet om ”aktuel tilknytning”, som det er defineret i bekendtgørelsen.

Specifikke bemærkninger

§ 1

Borgeren kan tidligst ansøge om seniorførtidspension, når der er 5 år til folkepensionsalderen, og kommunen er kun forpligtet til at udbetale pension senest 6 måneder efter ansøgningen er indgivet, forudsat at ansøger opfylder betingelserne for seniorførtidspension og førtidspension. Konsekvensen af dette er, at perioden med seniorførtidspension reelt kun vil være på 4 ½ år. DH foreslår derfor, at bekendtgørelsen giver mulighed for enten at ansøge et halvt år tidligere eller ret til udbetaling af pensionen med bagudrettet virkning fra ansøgningstidspunktet.

§ 2. stk. 2

Det fremgår ikke, hvilken ret personer ansat i fleksjob har til seniorførtidspension. Personer ansat i fleksjob kan risikere, at deres arbejdsevne forværres yderligere i løbet af ansættelsen i fleksjob og skal derfor have mulighed for at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet tidligere på lige fod med andre personer med langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet. Det skal her bemærkes, at særlige regler for indbetaling af ATP gør sig gældende for fleksjobbere på ny ordning, hvorfor ATP-bidraget ikke vil kunne udgøre et retvisende vurderingsgrundlag. Bekendtgørelsen bør præcisere, at perioder med ansættelse i fleksjob skal indgå i vurderingen af langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet.

§ 3. stk. 2

Ressourceforløbsydelse bør være omfattet af de ydelser, som kan træde i stedet for aktuel tilknytning til arbejdsmarkedet, da ressourceforløbene netop har til formål at styrke borgerens tilknytning til arbejdsmarkedet. DH foreslår, at ydelsen føjes til eksemplerne nævnt i § 3. stk. 2.

§ 3. stk. 3

Af bemærkningerne til lovforslaget L22 om ændring af lov om social pension, som udmønter tilbagetrækningsreformen, fremgår det, at personer, som op til ansøgningstidspunktet har langvarige perioder på kontanthjælp alene på grund af ledighed, ikke vil opfylde kravet om aktuel tilknytning til arbejdsmarkedet. Heraf må det forstås, at rehabiliteringsteamet i en sag om seniorførtidspension skal tillægge det betydning, når en kontanthjælpsmodtager med andre problemer end ledighed ansøger om seniorførtidspension, herunder personer med en funktionsnedsættelse. DH foreslår, at bemærkningernes formulering herom implementeres i § 3. stk. 3. for at sikre målsætningen om en hurtigere og enklere tilkendelse af førtidspension til nedslidte ældre.

§ 3. stk. 4

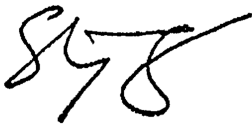
Det er positivt, at perioder med sygdom i overensstemmelse med lovens bemærkninger kan indgå i vurderingen af aktuel tilknytning til arbejdsmarkedet. Personer med handicap oplever ofte, at sygdom i perioder vil påvirke deres arbejdsliv.

Bemærkning til orienteringsskrivelsen

Det fremgår af afsnittet om dokumentation, at der for personer, som har haft en langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet, typisk vil foreligge nødvendige oplysninger til dokumentation af arbejdsevnen i forhold til at klare kravene på arbejdsmarkedet. For disse personer vil dokumentationen for en væsentlig og varig nedsættelse af arbejdsevnen i højere grad foreligge end for personer, der alene har haft en svag og sporadisk tilknytning til arbejdsmarkedet. DH ser det som en modsætning, at mennesker med langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet på trods af nedslidning skulle have en bedre dokumentation for en varig og nedsat arbejdsevne. For personer, der har været mange år på arbejdsmarkedet, er det netop ikke blevet afprøvet, om man ville kunne bestride et andet job med større skånehensyn, et job i færre antal timer, etc. Hvordan skal rehabiliteringsteamet vurdere, hvorvidt ansøgeren opfylder kriterierne for førtidspension, når en sådan dokumentation ikke foreligger?

For uddybning af høringssvaret kontakt venligst afdelingsleder Kirsten Plambeck (kp@handicap.dk).

Med venlig hilsen

Stig Langvad
formand

Seniorførtidspension - høringsvar fra Forsikring & Pension

27.11.2013

Forsikring & Pension takker for muligheden for at afgive bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om førtidspension efter reglerne om seniorførtidspension.

Høringen giver Forsikring & Pension anledning til bemærkninger om

- Kriterier for tilkendelser af førtidspension efter reglerne om seniorførtidspension
- Præcisering af "langvarig og aktuel tilknytning til arbejdsmarkedet"

Kriterier for tilkendelse af pension

Høringen giver Forsikring & Pension anledning til at fastholde, at der med seniorførtidspensionen alene er tale om en ændret sagsbehandlingsprocedure og ikke mere lempelige tilkendelseskriterier.

I forbindelse med den politiske debat om tilbagetrækningsreformen blev seniorførtidspensionen nævnt som en erstatning for efterlønnen og en løsning for nedslidte arbejdere. Det fremgår også af den politiske aftale (bilag 2), at et formål med ordningen er "At sikre personer, der er nedslidte eller har væsentlige helbredsproblemer efter et langt arbejdsliv, en mulighed for forsørgelse i op til fem år forud for folkepensionen". Formuleringen går igen i de almindelige bemærkninger under "3.2.2. Social- og Integrationsministeriets overvejelser" og giver indtryk af en udvidet adgang til førtidspension, som ikke findes i den vedtagne lovgivning. Da lovteksten går forud for bemærkningerne, er det derfor få af dem, der i dag kan gå på efterløn, der vil have ret til seniorførtidspension. Sådan mener vi også, det bør være.

Langvarig og aktuel tilknytning til arbejdsmarkedet

En langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet defineres i bekendtgørelsen som 20 - 25 års fuldtidsbeskæftigelse. Det betyder, at personer, der stort set ikke har haft tilknytning til arbejdsmarkedet siden de var 45 år, efter en kortvarig ansættelse vil kunne få deres sag behandlet efter reglerne om seniorførtidspension. Såfremt dette ikke er hensigten, mener vi, det bør præciseres, inden for hvilken periode de 20-25 års erhvervsaktivitet bør ligge.

Forsikring & Pension
Philip Heymans Allé 1
2900 Hellerup
Tlf. 41 91 91 91
Fax 41 91 91 92
fp@forsikringogpension.dk
www.forsikringogpension.dk

Helle Vestmar Winther
Konsulent, cand.scient.pol.
Dir. 41 91 90 80
hvw@forsikringogpension.dk

Vores ref. HVW
Sagsnr. GES-2013-00391
DokID 330115

En præcisering af reglerne vil medvirke til mere ensartet administration og øget retssikkerhed for borgerne.

Forsikring & Pension

Endelig har der sneget sig en manglende afstand i § 2 stk. 2 sidste linje mellem "efter" og "mange".

Vores ref. HVW
Sagsnr. GES-2013-00391
DokID 330115

Med venlig hilsen

Helle Vestmar Winther

Til Social-, Børne- og Integrationsministeriet

Social-, Børne- og Integrationsministeriet har den 30. oktober 2013 fremsendt ovennævnte udkast til bekendtgørelse og anmodet om ATP's eventuelle bemærkninger hertil.

Indledningsvis skal det anføres, at ATP har noteret sig, at der ikke i bekendtgørelsen er indsat hjemmel til, at kommunerne kan indhente oplysninger om indbetalte ATP-bidrag hos ATP. Ej heller er der indsat hjemmel til, at ATP videregiver disse oplysninger. Det er derfor ATP's formodning, at indhentelsen af disse oplysninger skal ske i forbindelse med, at den enkelte person ansøger om seniorførtidspension. ATP kan oplyse, at alle medlemmer af ATP-ordningen - via en selvbetjeningsordning - har adgang til at se, hvad der er indbetalt i ATP-bidrag for personen selv.

Det fremgår af udkastet til bekendtgørelsen samt "skrivelse om reglerne for seniorførtidspension, jf. bekendtgørelse om seniorførtidspension", at kommunen - i vurderingen af om en person har haft en langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet - anser en person for at opfylde kravet om fuldtidsbeskæftigelse i de perioder, hvor der er indbetalt fuldt ATP-bidrag. ATP skal for god ordens skyld gøre opmærksom på, at timegrænsen på de 27 timer for fuldt ATP-bidrag, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2, gennem tiden har ændret sig, idet den var højere, da arbejdsugen var længere. Størrelsen på bidraget har også ændret sig over tid.

ATP's oplysninger om indbetalte ATP-bidrag for en person afhænger af, hvad ATP har fået indberettet fra arbejdsgivere, kommuner m.v. ATP er kun i besiddelse af oplysningen om størrelsen af det indbetalte ATP-bidrag men har ikke kendskab til det præcise antal timer, som en person har været beskæftiget. ATP er heller ikke i besiddelse af oplysninger om beskæftigelse på under 9 timer om ugen, da der ikke skal indbetales ATP-bidrag for en sådan.

Venlig hilsen
Anne Schiött Rasmussen

atp=

Juridisk Konsulent · koncernjura
Direkte nummer +45 48 20 40 65 · Mobil +45 48 20 40 65
E-mail ASR@atp.dk

ATP · Kongens Vænge 8 · 3400 Hillerød
Telefon +45 70 11 12 13 · www.atp.dk · CVR-nr. 43405810

Hej

Jeg har et spørgsmål til den meget grundige skrivelse, der er udsendt sammen med bekendtgørelsen.

I afsnittet:

Ansøgning om seniorførtidspension efter § 17, stk. 3, i lov om social pension, 5. afsnit står:

"Kommunen indhenter om nødvendigt yderligere oplysninger (fx helbredsoplysninger) og udarbejder i samarbejde med borgeren rehabiliteringsplanens forberedende del inkl. lægeattest fra den praktiserende læge og forelægger sagen for kommunens rehabiliteringsteam."

I L 22 (11/12) står i "Til nr. 6":

"Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, at en sag overgår til behandling efter reglerne om førtidspension på det foreliggende dokumentationsgrundlag, når ansøgeren er 5 år eller kortere tid fra folkepensionsalderen og har haft en langvarig og aktuel tilknytning til arbejdsmarkedet. Dette dokumentationsgrundlag kan være oplysninger fra speciallæger, tidligere sygejournaler mv., oplysninger om tidligere arbejdsmarkedstilknytning, arbejdsfunktioner samt årsager til arbejdsophør eller sygemelding mv. Der iværksættes ikke beskæftigelsesrettede tilbud, herunder arbejdsprøvninger mv.. Kommunen **kan** dog indhente nye oplysninger, fx helbredsmæssige, til brug for sagens afgørelse."

Det samme fremgår af selve lovteksten.

Men, når der i skrivelsen står "... udarbejder i samarbejde med borgeren rehabiliteringsplanens forberedende del **inkl.** lægeattest fra den praktiserende læge...", så bliver jeg i tvivl om, hvorvidt kommunen **skal** indhente lægeattest (medmindre der er tale om helt oplagte (og sjældne) tilfælde), eller om denne ikke nødvendigvis skal indhentes, fx fordi kommunen i forvejen er i besiddelse af helbredsoplysninger, der dokumenterer nedslidning eller alvorlige helbredsmæssige problemer.

Venlig hilsen

Lisbeth Fog
Fagspecialist

Mobil/direkte 41 95 47 91
lfo@schultz.dk

Schultz Information
Spinderiet, Annexstræde 5
2500 Valby
CVR 89634814
www.schultz.dk

IT-leverandør til det offentlige

Schultz er et IT-hus, som udvikler og vedligeholder informationsløsninger, fagsystemer og kundetilpassede IT-projekter til det offentlige. Vi arbejder i tætte partnerskaber med fx IBM og Microsoft og står bag flere af Danmarks stærkeste digitale værktøjer, der dagligt støtter tusindvis af fagfolk i deres arbejde med at rådgive og vejlede mennesker ud fra et korrekt og opdateret grundlag. Vores løsninger omfatter lovportaler, selvbetjeningsløsninger, afklaringsværktøjer til job- og uddannelsesvalg samt en lang række offentlige vidensportaler. Læs mere på schultz.dk.

Vær med i Schultz' julekalender

I december kan du julehygge med at svare på spørgsmål og lære Schultz bedre at kende

Der er nye præmier hver dag. [Tilmeld dig Schultz' online julekalender nu.](#)

Til Social-, Børne- og Integrationsministeriet

25. november 2013

Ældre Sagens bemærkninger vedrørende udkast til bekendtgørelse om førtidspension efter reglerne om seniorførtidspension

Ældre Sagen har følgende at bemærke til udkast til bekendtgørelsen om førtidspension efter reglerne om seniorførtidspension. I bekendtgørelsens § 3 stk. 2. vedrørende tilknytning til arbejdsmarkedet anføres en række alternative indkomstgrundlag til arbejdsindkomst. Ældre Sagen efterlyser, at der til denne liste tilføjes, ressourceforløbsydelse.

Det fremgår af lov om seniorførtidspension at tildeling af seniorførtidspension sker efter samme kriterier som ved ansøgning om førtidspension. Ældre Sagen efterlyser i forlængelse heraf, at det i vejledningen om førtidspension præciseres, hvornår det er hensigtsmæssigt at ansøge om seniorførtidspension fremfor almindelig førtidspension og omvendt.

Venlig hilsen

Bjarne Hastrup
Adm. direktør

Jeg har læst udkast til bekendtgørelse og skrivelse om seniorførtidspension.

På side 2 i udkastet til skrivelsen står der, at kravene i §16 fortsat skal være opfyldt for at der kan tilkendes førtidspension. Når kommunen ikke må vurdere på muligheden for at udvikle arbejdsevnen hvordan betingelserne for tilkendelse så være de samme som de andre sager om førtidspension § 16? Jeg undre mig over at der skulle kunne tilkendes førtidspension til seniorførtidspensionssagerne jf. §16 når der i stk. 2 nr. 2 står: "...uanset mulighederne for støtte...".

Kan en fleksjobberettiget borger være berettiget til at få behandlet sin sag efter reglerne om seniorførtidspension? Hvis ja – er betingelsen om langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet så den samme for den borger?

Hvad menes der med "kortvarigt" i forbindelse med modtaget kontanthjælp eller uden indkomst? Er det 3 måneder eller 5 år hvis arbejdsophøret ikke er helbredsbeholdet?

Med venlig hilsen

Steen Caspersen

Faglig koordinator

Borgerservice

Norddjurs Kommune

Telefon: 89 59 19 31

Mobil: 21 22 35 04

E-mail: norddjurs@norddjurs.dk | Sikker e-mail: sikkerpost@norddjurs.dk
Hjemmeside: www.norddjurs.dk | Adresse: Torvet 3, 8500 Grenaa
Telefon: 89 59 10 00 | Fax: 89 59 10 10